

Î N C H E I E R E

30 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Galina Stratulat
Ion Druță

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Ciuev Alexandru, reprezentat de avocatul Balmuș Ștefan,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Oboroceanu Alexandru împotriva succesorului în drepturi a Meriei Oboroceanu, Ciuev Alexandru cu privire la recunoașterea locuinței proprietate comună în devălmășie și recunoașterea dreptului de proprietate asupra cotei-părți din casa de locuit,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2016 prin care a fost admis apelul declarat de Oboroceanu Alexandru, casată hotărârea Judecătoriei Ialoveni din 30 septembrie 2015 și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost admisă,

c o n s t a t ă :

La data de 04 octombrie 2013, Oboroceanu Alexandru a depus cerere de chemare în judecată împotriva succesorului în drepturi al Meriei Oboroceanu, Ciuev Alexandru cu privire la recunoașterea locuinței proprietate comună în devălmășie și recunoașterea dreptului de proprietate asupra cotei-părți din casa de locuit.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, la data de 28 mai 1982 a înregistrat căsătoria cu Oboroceanu Maria, căsătoria fiind trecută în Registru actelor de stare civilă sub nr. 2195.

Conform hotărârii Comitetului executiv a raionului Kutuzov, nr. 2 din 22 ianuarie 1987, le-a fost repartizat lotul de pământ cu suprafața de 600 m.p. pe adresa or. Ialoveni str. Belinscogo 5/2, pe care în luna mai al aceluiași an au început construcția unei casei de locuit care a fost finalizată în luna septembrie 1989.

Prin hotărârea Judecătoriei Ialoveni din 27 iunie 1995 a fost desfăcută căsătoria încheiată între el și Oboroceanu Maria, iar la 09 aprilie 1997 divorțul a fost înregistrat la OSC sect. Botanica, mun. Chișinău data de 09 aprilie 1997, sub nr. 287.

La data de 15 octombrie 1996 a fost întocmit Actul de Stat al Comisiei de primire în exploatare a casei de locuit particulară situată în or. Ialoveni, str. Boris Glavan, 4, cu suprafața totală de 118,6 m.p., care a fost aprobat prin Decizia Comitetului Executiv raional Ialoveni din 18 octombrie 1996.

Sușține reclamantul că ulterior s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva Mariei Oboroceanu cu privire la partajarea averii, însă care prin încheierea

Judecătoria Ialoveni din 29 martie 1999, a fost scoasă de pe rol, iar la data de 16 iunie 2013 Oboroceanu Maria a decedat.

Menționează reclamantul că construcția casei de locuit în litigiu, conform Actului de Stat al Comisiei de primire în exploatare din 15 octombrie 1996 a fost finisată în luna septembrie 1989, și deși a fost dată în exploatare după desfacerea căsătoriei, a fost construită în timpul căsătoriei și astfel constituie bun proprietate în devălmășie.

Mai mult decât atât, conform certificatului nr. 01 din 21 iunie 2013 eliberat de Centrul de Telecomunicații Ialoveni, dînsul a fost titularul nr. de telefon 23609 pe adresa or. Ialoveni, str. Glavan, 4, din 29 martie 1993 pînă la 10 aprilie 2007.

În drept își întemeiază cerințele în baza art. art. 19, 20, 26 din Codul familiei și art. art. 370, 373 Cod civil.

Solicită, recunoașterea bunului imobil, casa de locuit particulară situată în or. Ialoveni str. Boris Glavan 4 cu suprafața totală de 118,6 m.p. proprietate comună în devălmășie și recunoașterea dreptului de proprietate asupra ½ cotă-parte din această casă.

Prin hotărârea Judecătoria Ialoveni din 30 septembrie 2015, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată și ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție. Totodată a fost încasat de la Oboroceanu Alexandru suplimentar taxa de stat în beneficiul statului în mărime de 2 935,65 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2016, a fost admis apelul declarat de Oboroceanu Alexandru, casată hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre prin care acțiune a fost admisă, fiind recunoscut bunul imobil – casa de locuit particulară situată în or. Ialoveni, str. Boris Glavan 4 cu suprafața de 118,6 m.p. proprietate comună în devălmășie a foștilor soți Oboroceanu Alexandru și Oboroceanu Maria decedată la 16 iunie 2013 (succesor Ciuev Alexandru), și recunoscut dreptul de proprietate a lui Oboroceanu Alexandru asupra a ½ cotă-parte din casa de locuit particulară situată în or. Ialoveni str. Boris Glavan 4 cu suprafața de 118,6 m.p..

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut prevederile art. art. 8 alin. (1) 25 alin. (8) din Codul familiei (în redacții Legii din anul 2000) și art. art. 267, 272 alin. (1) Cod civil și a remarcat că curgerea termenului de prescripție de 3 ani stabilit de Codul familiei, pentru cerințele de partaj a averii comune a soților începe din momentul în care persoana a aflat sau trebuia să afle despre lezarea dreptului ei (art. 8 alin. (2) Codul familiei).

În acest context, instanța de apel a conchis că întrucît în anul 1999 după depunerea acțiunii de partajare a imobilului, Oboroceanu Alexandru s-a împăcat cu Oborocean Maria stabilind că va deține dreptul de proprietate asupra 1/2 din bunul imobil, Oboroceanu Alexandru a depistat că dreptul său i-a fost încălcat la data de 16 iunie 2013, cînd după decesul Mariei Oboroceanu a purtat discuții cu Ciuev Alexandru, succesorul în drepturi al Mariei Oboroceanu.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că Oboroceanu Alexandru a depus cererea de chemare în judecată la 04 octombrie 2013 cu respectarea termenului de prescripție de 3 ani, care în speță a început a curge la 16 iunie 2013.

Totodată instanța de apel reținînd, circumstanțele cauzei și înscrisurile din dosar a reiterat prevederile art. art. 19, 20 alin. (1), 25 alin. (1), (3) din Codul familiei și art. art. 371, 373, 344, 346, 345 Cod civil și a menționat că Oboroceanu Alexandru

și Oboroceanu Maria au fost coproprietari a câte ½ cotă-parte din casa de locuit din or. Ialoveni str. Boris Glavan 4.

Iar, cu referire la reglementările art. art. 357 alin. (1) și (3), 361 alin. (1), (2) Cod civil, instanța de apel a constatat că casa de locuit particulară din or. Ialoveni, str. Boris Glavan, 4 a fost construită de către Oboroceanu Alexandru și Oboroceanu Măria în timpul căsătoriei și constituie proprietate comună în devălmășie a foștilor soți Oboroceanu or, potrivit actului de stat al Comisiei de primire predare în exploatare a casei de locuit, construcția casei a fost finisată încă în anul 1989, adică în perioada când soții erau încă în căsătorie, însă a fost dată în exploatare doar în anul 1996 când deja soții Oboroceanu nu se mai aflau în căsătorie.

Prin urmare, instanța de apel a stabilit că casa de locuit particulară situată în or. Ialoveni str. Boris Glavan 4, constituie proprietate comună în devălmășie a foștilor soți Oboroceanu Alexandru și Oboroceanu Maria, decedată la 16 iunie 2013, iar Oboroceanu Alexandru deținea în timpul căsătoriei ½ cotă-parte din acest bun imobil.

Subsecvent, instanța de apel a conchis că casa de locuit particulară situată în or. Ialoveni, str. Boris Glavan, 4 cu suprafața de 118,6 m.p., care constituie proprietate comună în devălmășie a foștilor soți Oboroceanu urmează a fi supusă partajării devălmașe, cu atribuirea în proprietatea lui Oboroceanu Alexandru a ½ cotă-parte din imobilul dat.

La data de 01 septembrie 2016 Ciuev Alexandru, reprezentat de avocatul Balmuș Ștefan a declarat recurs împotriva deciziei instanțe de apel, solicitând repunerea în termenul de declarare a recursului, admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat că decizia instanței de apel este neîntemeiată și pasibilă anulării.

Consideră că acțiunea înaintată de Oboroceanu Alexanru urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată și tardivă, iar în acest sens indică că termenul general de prescripție conform normelor art. 267 Cod Civil, în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani, fapt ce rezultă și din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.10 din 15 noiembrie 1993 cu privire la practica aplicării de către instanțele judecătorești a legislației în cauzele de desfacere a căsătoriei, iar acest termen a fost omis de către Oboroceanu Alexandru, ceea ce se confirmă și prin faptul că la data de 27 iunie 1995 de către Judecătoria populară raională Ialoveni în cadrul dosarului civil nr. 2-311 a dispus desfacerea căsătoriei dintre Oboroceanu Alexandru și Oboroceanu Maria.

Indică că hotărâre cu privire la desfacerea căsătoriei a devenit irevocabilă și definitivă la data de 07 iulie 1995, iar prin încheierea Judecătoria Ialoveni din 29 martie 1999, emisă în cadrul dosarului civil nr. 2-45/99, acțiunea lui Oboroceanu Alexandru împotriva Mariei Oboroceanu cu privire la partajarea averii comune în devălmășie a fost scoasă de pe rol.

Sușține că desfacerea căsătoriei a avut loc la data de 27 iunie 1995 iar dreptul de proprietate asupra bunului imobil a fost înscris în temeiul deciziei 10/10 din 15 octombrie 1996 după Oboroceanu Maria, pe când de la 27 iunie 1995, foștii soți Oboroceanu nu mai duceau gospodărie comună.

Mai invocă recurentul că prin intermediul martorilor Cocean Sergiu, Cocean Elena și Macovei Maria se va atesta faptul că Oboroceanu Alexandru în cadrul soluționării pe cale amiabilă a litigiului privind partajarea bunurilor în devălmășie a primit un șir de bunuri, fapt ce se confirmă prin lista anexată la materialele cauzei

civile, care în cumul la acel moment depășeau prin valoarea sa, valoarea cotei părți din bunul imobil la care pretindea.

La fel, relatează că bunul imobil, obiect al litigiului în prezent valorează mult mai mult, decât la data de 29 martie 1999, când avea grad de finisare de aproximativ 30 %, iar din anul 1999 și pînă în prezent a suferit schimbări esențiale în sensul îmbunătățirii, prin intermediul lucrărilor de reconstrucție și reparație capitale executate, anume în cadrul perioadei de căsnicie comună dintre Oboroceanu Maria și Ciuev Alexandru.

Afirmă că bunul imobil obiect al litigiului a fost construit pe terenul care îi aparținea cu drept de proprietate Ecaterinei Filip care este bunica Mariei Oboroceanu, totodată fiind reconstruită și reparată capital din contul surselor financiare obținute în urma înstrăinării unei-cote din terenul proprietarei Filip Ecaterina cu tot cu casa veche de locuit, după care Filip Ecaterina a trecut să locuiască împreună cu Oboroceanu Maria și Oboroceanu Alexandru.

Totodată cu referire la termenul de declarare a recursului invocă recurentul că cererea de recurs împotriva deciziei instanței de apel din 25 iunie 2016 a fost depusă inițial la 22 august 2016, însă pe motiv că nu a achitat taxa de stat prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 25 august 2016 cererea de recurs a fost restituită.

Mai relatează că încheierea prin care a fost restituit recursul depus la 22 august 2016 a recepționat-o la data de 26 august 2016, iar în perioada 27-31 august 2016 au fost zile de odihnă.

Astfel, a depus cererea de recurs în prima zi lucrătoare după zilele de odihnă și anume la 01 septembrie 2016 și consideră că există temeiuri suficiente pentru a repune recursul în termen și a-l admite spre examinare.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

După cum rezultă din materialele copia deciziei instanței de apel din 25 iunie 2016, a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces, prin scrisoarea cu nr. de ieșire 7083 din 12 iulie 2016 (f.d. 248 Vol. I), totodată actele cauzei nu conțin date ce ar confirma și recepționarea acestora de către destinatari.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 01 septembrie 2016, în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Ciuev Alexandru, reprezentat de avocatul Balmuș Ștefan este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Ciuev Alexandru, reprezentat de avocatul Balmuș Ștefan nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Ciuev Alexandru, reprezentat de avocatul Balmuș Ștefan asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Ciuev Alexandru, reprezentat de avocatul Balmuș Ștefan ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Ciuev Alexandru, reprezentat de avocatul Balmuș Ștefan se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță